

Силабус навчальної дисципліни
«Стилістика ПІМ»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціалізація	035.052 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – італійська
Освітньо-професійна програма	Італійська мова і література, друга іноземна мова, переклад
Статус дисципліни	Нормативна дисципліна
Мова навчання	Італійська/українська
Семестр	VII
Кількість кредитів ЄКТС	3
Форма підсумкового контролю	Іспит
Викладач	Куранда Віталіна Валентинівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри романської і новогрецької філології та перекладу
Анотація навчальної дисципліни	<p>Основним завданням курсу є ознайомити студентів із поняттєвим апаратом лінгвостилістики, проблемами та концепціями, наявними у працях видатних вітчизняних та зарубіжних стилістів; розвивати у студентів самостійне критичне мислення через набуття вмінь аналізувати стилістично релевантні явища на тлі сучасних мовознавчих концепцій, а також вміння визначати основні лінгвостилістичні поняття та використовувати їх при аналізі текстів різної жанрової спрямованості.</p> <p>Предметом вивчення стилістики є:</p> <ol style="list-style-type: none">1) стилістичні функції, тобто мікростилістика;2) комплексне використання мовних засобів у функціональних стилях, підстилях та у стилях окремих типів тексту, а також комплексна лінгвістична інтерпретація художніх і нехудожніх текстів, тобто макростилістика. <p>Зміст навчальної дисципліни:</p> <p>Змістовий модуль 1: Основні та вихідні поняття стилістики. Фонетичні, морфосинтаксичні, лексичні та семасіологічні ресурси стилістики італійської мови:</p>

Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	3 кредитів ЄКТС; 90 год., у тому числі:	
		Денна/вечірня форма навчання
	лекції	14 год.
	семінарські заняття	-
	практичні заняття	16 год.
	самостійна робота	60 год.
	Заочна форма навчання	-

Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни	<p>Для успішного освоєння дисципліни студенти повинні <i>знати</i>: основні філософські та загальнонаукові поняття лінгвостилістики; основні підходи до вивчення об'єкту лінгвостилістики; зв'язок стилістики з іншими дисциплінами та її роль у навчанні майстерності коректного перекладу; основні та вихідні поняття стилістики італійської мови; основні типи стилістичного значення слова; стилістичні функції слів різних класів у текстах різних жанрів; основні поняття інтерпретації тексту; <i>вміти</i>: визначати випадки алітерації, асонансу, звукопису, рими та аналізувати їхню роль у тексті; розкривати критерії класифікації словникового складу італійської мови; співвідносити виразні засоби синтаксису, що базуються на різних принципах утворення, із синтаксичними стилістичними прийомами; аналізувати тексти різних жанрів з погляду їхньої синтаксичної будови та стилістичних особливостей; пояснювати шляхи формування та основні випадки функціонування виразних засобів та стилістичних прийомів; аналізувати текст з огляду на його стилістичні особливості; пояснювати зв'язок між літературознавчою стилістикою, лінгвостилістикою та інтерпретацією тексту; виявляти у тексті різні композиційно-мовленнєві форми та аналізувати їхню роль у конкретних текстових фрагментах; визначати роль образів автора, читача та персонажа в художньому тексті; визначати різні типи оповідачів у тексті та пояснювати зв'язок між оповідною перспективою, типом оповідача та композиційно-мовленнєвими формами, застосованими в тексті;</p> <p><i>володіти</i> навичками здійснювати комплексний стилістичний аналіз та інтерпретацію фрагментів текстів різної жанрової спрямованості та стилю.</p> <p>Успішне опанування курсу зумовлене попереднім вивченням наступних дисциплін: Практика усного і писемного мовлення першої іноземної мови, Практична граматики першої іноземної мови, Історія першої іноземної мови, Теорія і практика письмового перекладу з першої іноземної мови, Теоретична фонетика першої іноземної мови. Знання теоретичних основ зумовлене вивченням фонетики, граматики, лексики та стилістики.</p>
---	---

Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Ознайомити майбутніх спеціалістів з методами проведення досліджень з метою забезпечення розуміння лінгвістичної природи стилістичних засобів сучасної італійської мови, принципів їх системної організації, критеріїв стилістичної диференціації мовлення за функціональними стилями, а також розуміння основних положень та визначення концептуального апарату лінгвістичної теорії інтерпретації тексту.
--	--

Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)

Курс спрямований на розвиток у студентів таких загальних компетентностей:

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Дисципліна зорієнтована на набуття таких фахових компетентностей:

- ФК 1.** – Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- ФК 2.** – Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- ФК 3.** – Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії італійської мови.
- ФК 6.** – Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати італійську, другу іноземну мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- ФК 7.** – Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
- ФК 8.** – Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв’язання професійних завдань.
- ФК 9.** – Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та італійською і другою іноземною мовами.
- ФК 10.** – Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- ФК 13.** – Здатність використовувати системні знання мови для аналізу та синтезу ідей, застосовувати системні знання сучасних філологічних і перекладознавчих студій в професійній діяльності.
- ФК 14.** – Володіння теоретичними основами використання італійської мови, включаючи фонетичні, граматичні, лексичні, стилістичні аспекти мови й мовлення.
- ФК 15.** – Здатність використовувати соціокультурні та лінгвокраїнознавчі знання про країни, мови яких вивчаються, з метою успішної комунікації та перероблення інформації іноземними мовами.
- ФК 16.** – Володіння граматиною, лексикою і фонетикою італійської мови на рівні C1 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (*Quadro comune europeo di riferimento per la conoscenza delle lingue (QCER)*)).
- ФК 19.** – Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: лінгвістики, літературознавства, перекладознавства та оперувати базовою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
- ФК 22.** – Продуктивно працювати самотійно або у команді, розуміти і поважати різновид та мультикультурність, забезпечуючи, таким чином, соціальну взаємодію та залучення до здорового способу життя.

Чому можна навчитися (результати навчання з дисципліни)

- Знати* завдання та методи дослідження стилістики як науки, зв’язок стилістики з іншими лінгвістичними науками;
- Знати* методи стилістичного аналізу; основні філософські та загальнонаукові поняття стилістики; основні підходи до вивчення об’єкту стилістики;
- Знати* основні та вихідні поняття стилістики в італійській мові.
- Знати* критерії стилістичної диференціації мовлення за функціональними стилями в італійській мові;
- Знати* поняттєвий апарат стилістики, концепції вітчизняних та зарубіжних стилістів;
- Вміти* застосовувати основні методи стилістичного аналізу;
- Вміти* співвідносити виразні стилістичні засоби, що базуються на різних принципах утворення, та визначати стилістичні прийоми;
- Вміти* аналізувати тексти різних жанрів з огляду на їхню синтаксичну будову та стилістичні особливості;
- Здатність* спілкуватися італійською мовою як усно, так і письмово
- Здатність* орієнтуватися в інформаційному просторі, володіти й оперувати інформаційними та комунікаційними технологіями відповідно до потреб перекладацької діяльності
- Здатність* самотійно критично мислити, через набуття вмінь визначати й аналізувати стилістичні явища відповідно до сучасних мовознавчих концепцій

Навчальна логістика (тематичний план)	Змістовий модуль 1. Основні та вихідні поняття стилістики. Фонетичні, морфо-синтаксичні, лексичні та семасіологічні ресурси стилістики італійської мови <ol style="list-style-type: none"> 1. Філософські та загальнонаукові поняття стилістики 2. Предмет та завдання стилістики з огляду на процеси пере-дачі інформації 3. Основні та вихідні поняття стилістики італійської мови. 4. Стилiстична фонетика і морфологія італійської мови. 5. Стилiстичні ресурси лексичного складу італійської мови. 6. Експресивний синтаксис італійської мови. 7. Стилiстична семасіологія італійської мови.
---------------------------------------	---

Система оцінювання результатів навчання

- **семестрове оцінювання** навчальних досягнень студентів з дисципліни «**Стилiстика ПiМ**» має таку структуру:

№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Аудиторна навчальна робота.	40
2.	Самостійна навчальна робота.	10
3.	Модульна контрольна робота	20

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

Підсумковий модульний контроль проводиться у вигляді написання *модульної контрольної роботи*, що спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння знань, навичок та вмінь, визначених у програмі навчальної дисципліни. Модульна контрольна робота оцінюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР**, який максимально може становити **20 балів**. Неявка на МКР – 0 балів.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить 4,33, з округленням до десятої частки – 4,3. Отриману оцінку множимо на 10: $4,3 \times 10 = 43$. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

Студенти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття. Таким чином, максимальний **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** може становити **50**.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР і максимально може становити **70 балів**.

- **підсумкове оцінювання** навчальних досягнень студентів з дисципліни «**Стилiстика ПiМ**» здійснюється у формі **іспиту**.

- **Іспит** відбувається в усній формі і проводиться за білетами, кожен з яких містить 3 завдання. Оцінювання відповідей здійснюється відповідно до вимог з конкретних складових іспиту. За іспит виставляється оцінка, яка дорівнює середньому арифметичному балу за всі три завдання, округленому до цілого числа і трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

«відмінно»	30 балів
«добре»	23 бали

«задовільно»	18 балів
«незадовільно»	0 балів

- **Підсумкова оцінка** за дисципліну виставляється за підсумковим рейтинговим балом (сума семестрового рейтингового балу та екзаменаційного балу)

- **умовою допуску до семестрового іспиту** є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж **42 бали** (критично-розрахунковий мінімум). При цьому обов'язковим є успішне складання модульних контрольних робіт та виконання самостійної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. У випадку відсутності студента з поважних причин здійснюються відпрацювання та перездача модульної контрольної роботи.

Якщо студент на іспит із дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує позитивну екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то такому студенту виставляється **підсумкова оцінка** з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **Е**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

Критерії оцінювання аудиторної навчальної роботи студента

Аудиторна навчальна робота складається із відвідування лекцій та участі в семінарських заняттях протягом навчального курсу. Навчальний курс дисципліни передбачає 7 лекційних та 8 семінарських занять.

За відвідування всіх лекцій студент отримує 5 балів. Якщо студент відвідав п'ять або шість лекцій, він отримає 4 бали. За відвідування чотирьох лекцій студент отримає 3 бали, за відвідування трьох лекцій – 2 бали. Якщо студент був присутній на одній або двох лекціях, він отримає 1 бал. Якщо студент не відвідав жодної лекції він отримає 0 балів. Таким чином, максимальний бал за **відвідування лекцій** із дисципліни «Зіставна стилістика першої іноземної та української мов» становить **5 балів**

Відповідь на семінарському занятті оцінюється за критеріями:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість викладу;
- термінологічна коректність.
- точність виконання практичного завдання.

Схема оцінювання: кожний критерій оцінюється за **4-бальною шкалою:**

№	Критерії оцінювання	Шкала оцінювання				Отримані бали
		5 балів	4 бали	3 бали	2 бали	
1.	Відповідність змісту	Відповідь студента повністю відповідає змісту питання. Усі основні проблеми визначені чітко.	Відповідь студента в основному відповідає змісту питання. Не всі основні проблеми визначені чітко.	Відповідь студента лише частково відповідає змісту питання. Основні проблеми визначені нечітко.	Відповідь студента не відповідає змісту питання. Основні проблеми не визначені.	
2.	Повнота і ґрунтовність викладу	Основні проблеми повністю і ґрунтовно розкриті.	Основні проблеми розкриті не досить повно і ґрунтовно.	Основні проблеми розкриті лише частково і без належної глибини.	Основні проблеми не розкриті.	
3.	Доказовість викладу	Студент демонструє високий рівень доказовості викладу матеріалу з питання. Він може викласти свою точку зору з проблем, що обговорюються.	Студент викладає матеріал, в основному аргументуючи методичні положення. Він відчуває труднощі у викладенні своєї точки зору щодо ряду проблем.	Студент викладає матеріал, майже не аргументуючи методичні положення. Він не має своєї точки зору щодо більшості проблем.	Доказовість викладу матеріалу і самостійні міркування відсутні.	
4.	Термінологічна коректність	Студент досить вільно й коректно користується методичною термінологією. Він володіє повним запасом методичних термінів.	Студент в основному правильно використовує методичну термінологію. Невелика кількість термінологічних помилок не	Студент допускає значну кількість термінологічних помилок, що ускладнює розуміння змісту викладеного. Він володіє обмеженим	Студент майже не користується методичною термінологією. Його запас методичних термінів мінімальний.	

			перешкоджає розумінню змісту викладеного.	запасом методичних термінів.		
5.	Точність виконання практичного завдання	Практичне завдання виконано в повному обсязі, допущено не більше 1-2 помилок	Практичне завдання виконано в повному обсязі, допущено не більше 4 помилок	Практичне завдання виконано не в повному обсязі, допущено не більше 9 помилок	Практичне завдання виконано не в повному обсязі, допущено більше 9 помилок	

Викладач підраховує бали, отримані студентом, окремо за кожним критерієм. Наприклад, за п'ятьма критеріями студент отримав такі бали: 5,4,3,2,5. Середнє арифметичний бал становить «3,8» $((5+4+3+2+5):5)$. Так само підраховується кількість отриманих балів на кожному семінарському занятті, за невідвідування семінарського заняття студент отримує «0» балів.

Критерії оцінювання самостійної навчальної роботи студента

Самостійна робота передбачає написання реферату за однією з обраних тем. Реферат оцінюється за критеріями:

- відповідність змісту обраній темі;
- повнота і ґрунтовність викладу та термінологічна коректність;

Схема оцінювання: кожний критерій оцінюється за **4-бальною шкалою:**

№	Критерії оцінювання	Шкала оцінювання				Отримані бали
		5 балів	4 бали	3 бали	2 бали	
1.	Відповідність змісту обраній темі	Реферат повністю відповідає змісту питання. Усі основні проблеми визначені чітко.	Реферат в основному відповідає змісту питання. Не всі основні проблеми визначені чітко.	Реферат лише частково відповідає змісту питання. Основні проблеми визначені нечітко.	Реферат не відповідає змісту питання. Основні проблеми не визначені.	
2.	Повнота і ґрунтовність викладу та термінологічна коректність	Основні проблеми повністю і ґрунтовно розкриті. Студент досить вільно й коректно користується методичною термінологією. Він володіє повним запасом методичних термінів.	Основні проблеми розкриті не досить повно і ґрунтовно. Студент в основному правильно використовує методичну термінологію. Невелика кількість термінологічних помилок не перешкоджає розумінню змісту викладеного.	Основні проблеми розкриті лише частково і без належної глибини. Студент допускає значну кількість термінологічних помилок, що ускладнює розуміння змісту викладеного. Він володіє обмеженим запасом методичних термінів.	Основні проблеми не розкриті. Студент майже не користується методичною термінологією. Його запас методичних термінів мінімальний.	

Викладач підраховує бали, отримані студентом, окремо за кожним критерієм оцінювання завдань самостійної роботи. Наприклад, за двома критеріями студент отримав такі бали: 5,3. Середнє арифметичний бал за виконання самостійної роботи становить «4» $((5+3):2)$. За самостійну роботу студент може отримати максимально **10 балів**. За невиконання завдання самостійної роботи студент отримує **0 балів**.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50 балів**.

Політика курсу

Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Здобувачі вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зобов'язані відвідувати аудиторні заняття, виконувати завдання з самостійної роботи і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми, терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни узгоджує з викладачем.

	<p>Під час роботи над усними/письмовими завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; ● використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; ● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; ● несамостійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; ● посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, ● залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.
<p>Рекомендована література</p>	<p style="text-align: center;">Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лазер, Т. В. (2017). <i>Вербалізація комічного у великій прозі Луїджі Піранделло</i>: дис. ... канд. філол. наук : 10.02.05. Київ. 2. Селіванова, О. О. (2011). <i>Лінгвістична енциклопедія</i>. Полтава : Довкілля-К. 3. Barzini, L. (2008). <i>Gli italiani : Virtù e vizi di un popolo</i>. Bergamo : BUR Saggi 4. Dardano, M. (1997). <i>La nuova grammatica della lingua italiana</i>. Zanichelli 5. Garajovà, K. (20014). <i>Manualetto di stilistica italiana</i>. M.: BRNO. 6. Nevola, G.(2003). <i>Una patria per gli italiani : La questione nazionale oggi tra storia, cultura e politica</i>. Roma : Carocci. 7. Patota, G. (1998). <i>La norma e l'uso della lingua</i>. Roma. 8. Serianni, L. (2017). <i>Manuale di linguistica italiana. Storia, attualità, grammatica</i>. Milano: Pearson. <p style="text-align: center;">Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Волкотруб, Г.Й. (2004). <i>Практична стилістика української мови: навчальний посібник</i>. Тернопіль: Підруч. і посіб. 2. Капелюшний, А. О. (2007). <i>Практична стилістика української мови: навчальний посібник</i>. Львів : ПАІС. 3. Мацько, Л. І. (2003). <i>Стилїстика української мови: підручник для філол. спец. вузів</i>. Київ : Вища школа. 4. Bici Mortara, G. (2007). <i>Prontuario di punteggiatura</i>. Collana: Universale Laterza. 5. Perini, E. (2018). <i>Scrivere bene (o quasi). Ortografia, punteggiatura, stile, dubbi, curiosità</i>. Firenze: Giunti Editore. 6. Collela, G. (2010). <i>Che cos'è la stilistica</i>. Roma: Carocci. 7. Giachery, E. (2006). <i>Gioia dell'interpretare. Motivi, stile, simboli</i>. Roma: Carocci.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bonomi, I., & Stefinlongo, A. <i>Morfologia e sintassi</i>. Режим доступу: http://italiansky.narod.ru/download/morfosintassi.pdf 2. Fornaciari, R. <i>Sintassi italiana dell'uso moderno</i>. Режим доступу: https://www.classicistranieri.com/liberliber/Fontefrancesco,%20Michele%20Filippo/sintas_p.pdf 3. Foschi, Albert M. (2009). <i>Il profilo stilistico del testo</i>. Pisa: University Press. Режим доступу: https://www.academia.edu/26886313/Il_profilo_stilistico_del_testo 	